

KĀ MAINĪJUŠĀS PAMATKOMPETENCES?

Pārveidotās Mūžizglītības pamatkompetences (2018):

- Rakstpratības kompetence;
- Daudzvalodu kompetence;
- Matemātiskā kompetence un kompetence dabaszinātnēs, tehnoloģijās un inženierzinātnēs;
- Digitālā kompetence;
- Personīgā, sociālā un mācīšanās mācīties kompetence;
- Pilsoniskā kompetence;
- Uzņēmējdarbības kompetence;
- Kultūras izpratnes un izpausmes.

Iepriekšējās Mūžizglītības pamatkompetences (2006):

- Saziņa dzimtajā valodā;
- Saziņa svešvalodās;
- Matemātiskās kompetences un pamatkompetences dabaszinībās un tehnoloģijās;
- Digitālā kompetence;
- Mācīšanās mācīties;
- Sociālā un pilsoniskā kompetence;
- Pašiniciatīva un uzņēmējdarbība;
- Kultūras izpratne un izpausme.

“**Saziņa dzimtajā valodā**” ir pārveidota par “**Rakstpratības kompetenci**”. Šajā gadījumā fokuss nav tikai uz saziņu dzimtajā valodā, bet gan uz lasīt un rakstīt prasmi plašākā kontekstā vairākās valodās.

“**Saziņa svešvalodās**” pārfrazēta par “**Daudzvalodu kompetenci**”, par cik termins “svešvaloda” ne vienmēr atspoguļo daudzās lingvistiskās situācijas un apstākļus, ar kurām indivīdam nākas saskarties.

“**Matemātiskās kompetences un pamatkompetences dabaszinībās un tehnoloģijās**” pārtapušas par “**Matemātiskā kompetence un kompetence dabaszinātnēs, tehnoloģijās un inženierzinātnēs**”, lai akcentētu lietīšķās zinātnes un plašāk popularizētu zinātņi, tehnoloģijas un inženierzinātnes.

“**Digitālā kompetence**” ir saglabāta gan pēc nosaukuma, gan pēc būtības.

“**Mācīšanās mācīties**” kompetence ir iekļauta kategorijā “**Personīgā, sociālā un mācīšanās mācīties kompetence**”, ņemot vērā, ka šīm jomām ir daudz vienojošo punktu, un tās tiek uzskatītas par vienu no pamatkompetencēm tālākizglītībā un kompetenču attīstībā. Tas varētu ieviest būtiskas izmaiņas līdzšinējā mācību atbalsta realizācijas procesā starptautiskajā jaunatnes jomā. Kamēr personīgā un sociālā attīstība ir svarīga jaunatnes darba kontekstā, mācīšanās mācīties (L2L – learning to learn) kā kompetence ir bijusi galvenā, izvērtējot mācīšanos jaunatnes jomā un Youthpass procesā. Svarīgi ir atbalstīt dalībniekus apzināties savu personīgo un sociālo attīstību, kā arī izvērtēt mācīšanās mācīties kompetenci, un palīdzēt viņiem saprast, ka tā ir būtiska kompetence projekta īstenošanas laikā.

“**Sociālā un pilsoniskā kompetence**” ir pārdēvēta par “**Pilsonisko kompetenci**”, kas iekļauj aktīvu pilsonību, dalībnieku līdzdalības un solidaritātes pieredzi projektu laikā, kā arī uzsver pilsoniskās mācīšanās nozīmi starptautiskajā jaunatnes jomā.

“**Pašiniciatīva un uzņēmējdarbība**” ir pārdēvēta par “**Uzņēmējdarbības kompetenci**”, kas iekļauj sevī iniciatīvu, spēju rīkoties atbilstoši iespējām un pārvērst idejas darbībā, kura nes citiem kultūras, sociālo vai finansiālo vērtību.